

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 252. — ŠTEV. 252.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 27, 1910. — ČETRTEK, 27. VINOTOKA 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Štrajk v Chicagi.

Eksplozija na vojni ladiji. Sedemdeset usmrtenih.

Avtomobilne žrtve. Dva teško poškodovana.

Nesreča v Italiji. Kralj v Napulju.

Zarota v Franciji. Debata o štrajku.

Iz Avstro-Ogrske. Proti Slovanom.

Velike Blaznikove družinske PRATIKE

ZA LETO 1911

razpoljimo po 10 centov komad s
poštino vred.

Cena za 100 Pratik je \$5.00, za
50 Pratik pa \$2.75. Znesek naj se
blagovoli pošljati pri manjšem naro-
čilu v poštnih znakih, pri večjem pa
po Postaj Money Order ali čaku.

SLOVENIO PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pratike je dobiti tudi v podružnicah
FRANK SAKSER CO.,

6104 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Vesti iz inozemstva.
Viljemu so žvižgali.

—o—

Belgijski socialisti so priredili velike
demonstracije proti nemškemu ce-
sarju v Bruseljnu.

—o—

FRANCIJA ODNEHUJE.

—o—

V Lizboni je pričelo 8000 voznikov
stavkati. Vojski in gasili morajo
opravljati službo voznikov.

—o—

Bruselj, 25. okt. — Nemški cesar
Viljem, cesarica in princeninja Lu-
jiza so dospeli danes v Bruselj. Spre-
jem je bil prisrčen in imponantan. Na
kolodvoru sta pričakovana visoke go-
ste kralj in kraljica. Po cestah, kjer
se je vozil cesar so vojaki delali špa-
li. Občinstvo je cesarske goste zelo
hrupno pozdravljalo.

Socijalisti so priredili shod, na katere
so izrazilj svoje simpatije do
nemških socialistov, ki združujejo pod
predsednik sejo prekiniti. — Lepine
se je odstranil, na kar se je seja nadaljevala. Socijalisti poslanci so v
teku debate očitali vladni, da pospe-
suje razredno sovraštvo, ker je poklicala vojaštvo glavnemu mestu na po-
moč. Stavljenih je bilo več interpela-
cij, ki so se nanašale na štrajk.

Dunajsko posojilo.

Mesto Dunaj hoče najeti 100,000,-

000 K posojilo, da zgradi nove elek-

trične naprave, pri katerih se bodo

porabili vodne sile reke Ems. Načrt

za naprave je izdelan in tudi posojilo

je baje že zagotovljeno.

Cesar ob krsti grofa Khevenhuellerja.

Dunaj, 25. okt. — Pogreb avstro-

ogrškega poslanika v Parizu, grofa

Khevenhuellerja, se je vršil zelo slo-

vensko. Udeležil se ga je tudi cesar

Franc Jožef. Nemškega cesarja je za-

stavljen princ pl. Hatzfeldt. Navzočih

je bilo mnogo diplomatov in vojaških

dostojanstvenikov.

Nadškof Aichner bolan.

V Inomstu je nadškof Aichner

tako nevarno obolen, da se vsak čas

pričakuje vest o njegovi smrti. Nad-

škof je star 95 let.

—o—

Priznal umor.

Dva detektiva sta artovala Leigh

Rhodus, ki je obdolžen, da je dne 5.

avgusta t. l. v Chicagi umoril zobo-
zdravnika dr. Michaelisa. Rhodus je

potem počivali v hotelu Plaza, kjer

je danes umoril dr. Michaelisa.

Generalni pravnik O.Malley je v

svojem imenu in v imenu bančnega

superintendentja Clark Williamsa vlo-

žil apelacijo proti razsodbi sodnika

Bijura, ki je zakon o privatnih ban-

kah proglašil nekonstitucionalnim.

Hraber kapitan.

Norveška ladja "Harald" je pripel-

v včeraj v Perth Amboy sedem

mornarjev jadrnic "Hollywood", ka-

terih je norveška ladja dobila 15. t. m.

na širokem morju, ko se je potopil

Moštvo je bilo rešeno ali kapitan

je biral zapustiti svojo ladjo

in se je z njo vred potopil.

Deželni grof Friderik Hessenski v
New Yorku.

Deželni grof Friderik Hessenski se
je včeraj pripeljal s svojim sprem-
stvom iz Chicago v New York in se
nastanil v hotelu Plaza, kjer je gost
predsednika Northern Pacific želez-
nice J. J. Hilla.

Deželni grof je bil pred drevna me-
sečema v Canada na lov ali ni imel
lovskega blaga. Iz New York se od-
pelje visoki gost v Washington in od-
pot na zapadno-indijske otroke in v
Brazil.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge

COLUMBIA

izvaja dne 29. oktobra.

EUGENIA

eduplje dne 5. novembra.

iz New York v Trat in Reko. S tem
parnikom dosegajo Sloveni in Hrvati
na hajtejo v svoji rojstni kraj.

Vozna stanis New York do:

Trsta ali Reke \$33.00

Do Ljubljane 33.60

Do Zagreba 34.23

Vozna listka je dobiti pri Frank

Sakser Co., 82 Cortlandt St., New

York.

Place of Business of the corporation
and address of above officers: 89 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko in Canadu	\$3.00
pol leta	1.50
leto za mesto New York	4.00
pol leta za mesto New York	2.00
Eurovo za vse leto	6.00
" pol leta	3.00
" " celot leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
vzemati nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
given every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisa in osobnosti se ne
izdajajo.

Denar naj se blagovoli pošljati po —
Money Order.

Pri spremembni kraju nadzornikov
prosim, da se nam tudi prejmejo
izvajalce nasnam, da hitreje najde
mo naslovnika.

Dopisom in pošljitvam naredite ta
sov:

— **"GLAS NARODA"**
89 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4887 Cortlandt.

Draginja in volitve.

Draginja, ki je po zadnji krizi nastala, še vedno traja. Trgovina danes dobro napreduje in se lahko povod opazuje prosperitetu, ali raznemu vendor niso take, da bi se lahko govorilo o splošni prosperiteti. Draginja se čuti zlasti pri živilih in pri vseh drugih življenjskih potrebsčinah. Kriv tem je tarif. Draginja je direktna ali indirektna posledica naše varstvene ekonome in če se tudi ne more dokazati pri vsaki stvari, da je zaradi tarifa za toliko in toliko dražja postala resnica vendor ostane, da je tarif provzročil draginjo. Trusti in monopolji kontrolirajo vso trgovino in vse promet in v njihova moči je vplivati na cene živilom in drugim potrebsčinam vsakdanjega življenja. Trusti in monopolji delajo ene v naši deželi in njihova moč je absolutna. Občinstvo mora pri trudih v monopolih kupovati in najde, kakor hčer in bojkotira, konečno se mora le videti. Trusti lahko mirno žakajo. Zdaj pridejo volitve in zdaj naj bi volitevi si dobro premisli, katere kandidate bodo volili. Ljubljanstvo ima moč v rokah, ali je ne ve in ne razume uporabiti.

Nekaj o ljubezni.

Kaj si dandasne ljudje vse ne izmislijo! Vse se porabi tako, da ne ostane nobenih odpadkov. Ojni trust dobiva kotran, najlepše barve in stearin-sveče iz olja, ki ga je ustvarila narava. Mesarski trust porabi najmanjšo stvar od zaklancevin. In zdaj hočejo ljudje tudi nesrečno ljubezen izkoristiti.

S tem najnovejšim načrtom se bavi Miss Henrietta Rodman, učiteljica na Wahleigh visoki šoli, ki po naročil gospa O. H. P. Belmont predava sufragetkom o ženskih pravilih in o ženskem vprašanju.

V enem predavanju je Miss Rodman dokazovala, da je ono strašno stanje, ki je imenujemo navadno "nesrečna ljubezen", velikansko zapravljanje moči. Ljudje v tem stanju pravijo, da jim bode srce izkravelo. To izkravljene hoče Miss Rodman prepričati. Ona hoče revno dekle, katero je fant zapustil, prepričati, da nezvesti fant ni bil edini na svetu.

Delo je najboljše zdravilo za bolno srce. In tako hoče Miss Rodman moč ljubezni, katero so romantični tako lepo opevali, izkoristiti, da bode koristno delo opravljalo. Samomor je sam nasebi tudi že zapravljanje moči. Dragocen material se uniči. Ravnotako je uničen pogum, katerega mora samomorika imeti, ki se hoče usmrtili. Torej povod samo zapravljanje moči.

Miss Rodman hoče sreca, ki so bila tako nesrečna, da so počela, spet popraviti z ljubezni do človeštva sploh. Ako ste enega ljubili, ki vas ni maral in vam prizadjal srčne rane, potem se postavite v slinu vsega človeštva, ljubite vse, kar ima človeški obraz. Tako pravi Miss Rodman. Upamo, da bodo njeni nauki še mnogo pristačev.

**SLOVENCI IN SLOVENKE NA
BOCAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI
SLOVENSKI DNEVNIK!**

Kratek opis portugalske vlade od I. 1578 do 1908.

—

Do leta 1578 so vladali na Portugalskem kralji iz domačine dinastije; tega leta je padel pri Aleazarju v bitki proti Maurom kralj Sebastian. Njemu je sledil njegov prastric kardinal Henrik do leta 1580, ki je bil zadnji potomec omenjene kraljeve hiše. Tedaj je nastal spor za nasledstvo na prestolu in španskemu kralju Filipu II. se je kakor sinu starejše sestre kralja Ivana III. posrečilo, da se je postavil vse Portugalske in da je nadvaldal vse druge pretendentne.

Portugalska je ostala zvezana s Španijo do leta 1640. Ker je Španija po smrti Filipa II. neglo propadla, je to vplivalo tudi na Portugalsko. V tej dobi je Portugalska izgubila mnogo svojih kolonij v Afriki in v Aziji in vrhu tega so Španci dejelo izmogovali.

Tako je prišlo leta 1640 na Portugalskem do revolucije in due 1. decembra 1640 je zasedel portugalski prestol daljni potomec stare kraljeve hiše, vojvoda Ivan Braganza, pod imenom Ivan IV. Tedaj je bila delža že silno propadla. Nova kraljevska hiša Braganza in dana Portugalski niti enega znamenitejšega kralja; bili so kralji večinoma slatinski, zavratljivi, razkošni, ki so namenili to izmogovali in dejela je propadala vedno bolj. Pod kraljem Josipom I. je vodil državne posle Pombal, ki je skušal dvigniti dejelo v smislu razsvetljenega despotizma in zato pobijal duhovščino in plemstvo. Po padcu Pombala (1777) je prišla vlad zopet v roke plemstva.

Za časa Napoleonovih vojn je današnja Braganze izgubila prestoje, delžela bi se imela razdeliti med Francosko in Španijo in kraljevska hiša je pobegnila v Brazilijo, v portugalsko kolonijo. Ko se je Španija dvignila (1808) proti francoskemu gospodstvu, je to storila tudi Portugalska in se s pomočjo Anglije vstrelila francoskega jarma. Kraljeva rodbina portugalska je iz Rio de Janeiro vladala Portugalsko. S tem pa niso bili Portugalci zadovoljni in leta 1820 je izbruhnila revolucija. Deputacija je šla v Rio de Janeiro in je prosila kralja Ivana VI., naj pride zopet nazaj na Portugalsko. Kralj je odpotoval v domovino, dočim je ostavil v Braziliji kakor regenta prestonolasniednika Pedro. Ko je kralj Ivan dne 3. julija dospel na Portugalsko, so mu branili izkreati se, dokler ne prispeže na novo ustavo, ki so bili izdelani. Leto potem se je na Braziliji odtrgala od Portugalske in proglašila prestonolasniednika Pedra cesarem. Medtem so pa tudi na Portugalskem pristači starega režima zopet znagali in odpravili ustavo. A prišel Manuel, sin kralja Ivana VI., se je zdelo, da kralj prepočasti postopa in zato je skušal izpodriti svojega očeta s prestola. Kralj Ivan je pobegnil, ali s pomočjo zlasti Angleške je prišel zopet na prestol. Don Miguel je moral bežati iz dežele.

Dne 10. marca 1826 je umrl kralj Ivan VI. in njegov sin in naslednik don Pedro je dal deželi ustavo, odgovored se je pa kraljestvu v prilog svoji heeri Maria da Gloria in jo zaročil z njenim stricem dom Miguelom, ki je bil leta 1827 imenovan regentom. Konaj je pa isti dospel na Portugalsko, je odpravil ustavo in se je dal proglašiti absolutnimi kraljem, ter je popolnoma izpodrinil kraljevo Marijo da Gloria. S pomočjo Angleške je potem don Pedro porazil kralja Manuela, ki se je 26. maja 1834 odgovredoval portugalskemu prestolu in obujbil, da ostavi deželo.

Dan Pedro je zopet uvedel usfavo in kraljico Marija, ki je bila proglašena polnoletno, se je leta 1835 poročila z vojvodo Avgustom Lichtenburgom in po njegovi smrti leta 1836 s princem Ferdinandom Saško-Koburg-Kohanjem. — Tako je prišla na portugalski prestol nova dinastija. Dne 15. novembra 1853 je umrla kraljica Maria da Gloria in sledil jej njeni najstarejši sin Pedro V. do leta 1861. — Tega leta je prišel na prestol kralj Ludvik I., ki je bil poročen s heerjo italijanskega kralja Viktorja Emanuela II., Marijo Pijo. Ludvik I. je vladal do leta 1889, kjereta leta je zasedel prestol Carlos II., ki je bil, kakor znano, s svojim sinom prestonolasniednikom vred umorjen dne 1. februarja 1908. Sledil je drugi sin Carlos, sedanji kralj Manoel II.

Dan Pedro je zopet uvedel usfavo in kraljico Marija, ki je bila proglašena polnoletno, se je leta 1835 poročila z vojvodo Avgustom Lichtenburgom in po njegovi smrti leta 1836 s princem Ferdinandom Saško-Koburg-Kohanjem. — Tako je prišla na portugalski prestol nova dinastija. Dne 15. novembra 1853 je umrla kraljica Maria da Gloria in sledil jej njeni najstarejši sin Pedro V. do leta 1861. — Tega leta je prišel na prestol kralj Ludvik I., ki je bil poročen s heerjo italijanskega kralja Viktorja Emanuela II., Marijo Pijo. Ludvik I. je vladal do leta 1889, kjereta leta je zasedel prestol Carlos II., ki je bil, kakor znano, s svojim sinom prestonolasniednikom vred umorjen dne 1. februarja 1908. Sledil je drugi sin Carlos, sedanji kralj Manoel II.

K sklepnu po pozdravljanju vse rojake in citatelje našega vrlage dnevnika Glas Naroda.

Dopisi.

Pittsburg, Pa.

Cenjeni g. urednik:

Prosim Vas, sprejmite ta dopis v Vaš cejl. Porocati moram, da smo tukajšnji Slovenec z delnicarji Slovenskega Doma priedli dne 17. t. m. veselje s plesom, katera se je obnesla nepričakovano dobro. Ljubljana je bila vse polno ter vsak je bil zadnji potomec omenjene kraljeve hiše. Tedaj je nastal spor za nasledstvo na prestolu in španskemu kralju Filipu II. se je kakor sinu starejše sestre kralja Ivana III. posrečilo, da se je bila ena najlepših veselje, kar jih tukajšnji Slovenci pomnijo.

Dalje se moram zahvaliti v imenu odbora vsem požrtvovanim možem, kateri so se tako tradili ter pripomogli, da je veselje tako dobro uspelo, kajti vse je reklo, da to je bila ena najlepših veselje, kar jih tukajšnji Slovenci pomnijo.

Dalje se moram zahvaliti v imenu odbora vsem požrtvovanim možem, kateri so se tako tradili ter pripomogli, da je veselje tako dobro uspelo, kajti vse je reklo, da to je bila ena najlepših veselje, kar jih tukajšnji Slovenci pomnijo.

Dan naša naselbina ona zadnjih,

dolga Lustig, kateremu priznavamo vso čast za navdušeno vztrajnost in žrtvovanje njegove vrle sposobnosti za povzdigo slovenskega petja. Res jele je se kaj več takih narodnjakov!

Slovenci po širni Ameriki, vdramite se, pristopite v vrste slovenskih pevskih zborov, pri katerih se vam blazi in tolazi sreča ter pobija tugo, žalost.

Srečni pozdrav vsem rojakom po

širni Ameriki, Tebi Glas Naroda pa

mnogo uspeha. Naročnik.

Waukegan, Ill.

Cenjeni uredništvo:

Dopustite mi malo prostora in pričete par vrstic v našem priljubljenem listu Glas Naroda iz tukajšnjem

Ljubljana in ujeni prebivalci.

—

Laskavo sodbo o Ljubljani in njenih prebivaljih je izrekel, kakor počela "Laiacher Zeitung", približno pred 100 leti nek sotrudnik "Preuss. Ztg.". Po kratkem opisu zgodovine Ljubljane piše omenjeni sotrudnik: "Ljubljana ima največ 20.000 duš; ljudi jezik je ilirsko-videlški. Razlikuje se le malo od hrvatskega, pravzaprav od istrskega, vendar pa je le malo ljudi tamkaj, ki bi ne znali nemškega in italijanskega, ali novgorškega, in ki so dostikrat zmožni vseh treh jezikov. Določno bivanje Francozov v Ljubljani je tudi njihov jezik zelo razširilo, tako, da je navadna vzgoja splošno politična in poseduje najnavadnejši meščan način elemente, ki jih moremiskati zmanjša na marsikiter akademijah.... Ceste v Ljubljani so široke, lepo zidane in izredno suhe. Krajevi so veliki, močni, nekoliko upogojeni; obraze imajo milo, plemenite in izrazne; njihove žene so znamenite zaradi izredne nežnosti svoje kože, svežje barve in lahnih potez; samo ustna se večinoma slabopečljena z zombi zaradi lastnosti vode, kakor se trdi, da je pred vplevalem v subalpijskih ravninah splošna tožba. Njihova narodna moč je nad tese tujbka. Z ozirom na moralne lastnosti tega ljudstva ni mogoče videti nikjer popolnejša. Ponizev, po božji, gostoljuben, trezen v vseh svojih nagnjenjih velja Krajevi pri vzhodno-ilirskih narodih kot potnjen, zato, ker imajo pred njim prednost civilizacije. Zgodovina njegovega ljudstva nima nobenih revolucij, nobenega političnega viharja, niti kakega mimoidočega nereda. Da se včetljive, ki žive že več let v Ljubljani, se niti ne spominjajo, da bi kdaj slišali o kakem zločinu. Deželni jezik niti za nekatere, ki jih vidimo največkrat, da se zgodijo, nima nobenega izraza. Leta 1812 je preteklo 51 let, ne da bi videli v Ljubljani smrtno obsojbo..."

Način življenja v Ljubljani je

zelo različen.

Nadzorniki:

MARTIN GERMAN, predsednik, Box 683, Forest City, Pa.

KAROL ZALAR, I. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.

JOS. BUCENELLI, starejši, II. nadzornik, Box 891, Forest City, Pa.

FRANK ŠUNK, III. nadzornik, 54 Mill Street Lazear, Pa.

OBORNICKI:

MARTIN GERMAN, predsednik, Box 683, Forest City, Pa.

KAROL ZALAR, I. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.

JOS. BUCENELLI, starejši, II. nadzornik, Box 891, Forest City, Pa.

BLAGAJNIK: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

WADORNICKI:

MARTIN GERMAN, predsednik, Box 683, Forest City, Pa.

KAROL ZALAR, I. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.

JOS. BUCENELLI, starejši, II. nadzornik, Box 891, Forest City, Pa.

FRANK ŠUNK, III. nadzornik, 54 Mill Street Lazear, Pa.

POROTNI IN PRIKIVNI ODBOR:

PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, Weir, Kas.

JOS. PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 85, Wilcock, Pa.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRAN MEDOŠ, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 67, Bradford, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 382, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

KLUDZIJK VIKANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.

IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 841, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 118 — 7th Mr., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Tardine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 85, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIČIČ, tretji porotnik, Bx 8 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Glasilo "Glas Naroda".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Odroben deželnozbornski sklep. Cesar je potrdil v deželnem zboru kranjskem stojenj sklep, katerim se pooblašča deželni odbor, da sme prodati učniškiški soli na Grmu priprajajoči parče, imenovane Grčki, ki merijo 15,217 kvadratnih metrov. Z izkupom se mora nakupiti primerni grozdnat svet.

Pogreb gospe Marije Klofutar, tevarjanje in posetilke so svoje, je bil dne 3. oktobra. Tako lepih pogreb je videl Tržič se malo.

Ciganska nadloga. Pred kratkim je v neki vasi pri Škoji Loki izvabila neka šepsta, 29-letna ciganka, ki hodi po deželi s "komšedjo" in vodi s seboj dvjetrega otroka zlat poročni prstan, več ženske oblike in srebrno žepno uro.

Drag kostanj. Ko je 6. t. m. klatil na Golovem pri Ljubljani nek mladeneč kostanj in pri tem polnil svojo polerino na stran, je v tem opazil, da se mu bliža gospodar, nekak mladenič ponosi polerino in maglo odnese pete.

Kragulj v Šiški. Dne 29. pr. m. sta bila na nekem dvorišču v Spodnji Šiški ukrašena dva domaća zajca, vredni 30 K, kakor tudi 40 K vreden pa v 30 K vredna pavorka.

S ceste. Ko se je peljal posestnik Janez Bočvar in Smeberjer po Škofiji ulici proti Ambroževem trgu v Ljubljani, mu pride nasprotni električni voz, katerega se je Bočvarjev konj ustrail in skočil na stran, ter pri tem ubil pri poleg stojec hiši neki strančki dve žipi.

Umrilost v Ljubljani. Do 6. okt. je bilo v Ljubljani v letošnjem letu na znanih 1000 sartuh slučajev, dočim se je lanj to število doseglo že 30. septembra. Če se upošteva džeto, da število mestnega prebivalstva od leta do leta narašča, in pa, da ljudstvo s kmetov kaj rado išejo počnati v ljubljanskih bolnišnicah, zdraviliščih, mirataleah in nbožnih hišah, se mora priznati, da umrljivost v Ljubljani redno pojemlja.

Prva sloka. Prva sloka v letosnjem levični sezonji je ustrežil za Rožnikom v Ljubljani Ivan Justin, višji sodni uradnik.

Prete. Trije fantje iz Hantmanec napadli so 20 let starega posestnika Franeta Pouščarja, ga ozvali z moči in mu prizadejali težke počnike.

Premog kradli. Tekom tega leta je bila papirnica v Vevčah ukradena večja množina premoga, ne da bi se moglo priti tavorom na sled. Pred kratkim se je po posrečiloročnikom storile na želenški postaji pri tativni zaseči. Bill so to otroci v starosti od 8 do 10 let, ki so oročnikom priznali, da jih matere poslušajo premog kras. Zelenove matere se bodo morale zaradi tega zagovarjati pred sodiščem.

Razne nezgodne. V Škoji Loki je kleparski posestnik Fran Bitenc pri neki stavbi padel z lestve sedem metrov globoko in si zlomil levo roko ter dobil notranje poškodbe. Posestnik M. Mohorovič iz Čehovnika se je na cesti na Vojskem zamotala prazna vaga med nožem in mi zlomil desno nogo. — S kolesa je padel v Ljubljani delavec Miha Knafelj in se na glavi nevarno poškodoval. — V zalogi piva "Portuguese" v Ljubljani je dejaven Alojzij Bergthold padel poln sedišč na leto nego in mu jo je poškodoval.

Iz Trbovelj. (Nepoštenska dekl.) Že

dalje žan sem je opažal trgovca Karl Dvoršak v Trbovljah, da mu iz blagajne zmanjkuje denar. Njegovi ženi je pa nekdo ukradel okrasje. Tatio so dobili v osobi domače dekle Berte Prahar. Izročili so jo sodišču v Ljubljanskem trgu.

Kdo je sposoben za duhovnika? Iz Stojne na Dravskem polju pišejo: K nekemu kmetu s tremi sinovi je prav rad zahtjal domači župnik. Njemu jih je našel vse tri lepo skupaj doma in je vprašal očeta, kaj misli z njimi storiti. Ta je odgovoril: Prvi bo najbrž kmet, ker je najrajši pri volih in vozovih. Drugi bo menda mesar, ker najrajši lovi mahe in vsako ubije. Tretji pa bo se moral učiti za mašinistko. "Zakaj?" je vprašal radovedni župnik. "Zato, ker noče drugače mesti, če mu ne dam krajcarja," je bil tečen odgovor.

"Slavisch-nationale Korrespondenz", je začela v nedoločenih obrokih izhajati na Dunaju. List maglaša, da bo oskrboval vse slovenske in interesne nemške liste s poročili iz vseh slovenskih narodov in strank. Odgovorni uredniček je štajerski rojak Viktor Jurko.

PRIMORSKE NOVICE.

Za župana v Trenti je izvojen Anton Cader, gostilnicar pri "Zlatom rogonu".

Vse po laško razglasila goriški deželni odbor v uradnem listu. Vse po laško, po slovensko nič. Tako se dosledno povsod kjer je more oglebje goriški deželni odbor slovensčine.

Tolminškega kaplana Tomišića je nekde napadel baje na poti iz Tolmina v Tolmin. Poškodovan ima jedno roko, kjer je padel.

Stanoval bi vsak hudič, plačal pa nini! V "Albergo Internazionale" v Trstu sin se že pred devetimi meseci naselila nek Anton Lomas in njegova pričlanjena Ana Tarroni. — Zadnjecas pa parček stanarine ni več plačeval in dolg je nastrel na 80 K. Glasop Luko Durante je metorna vrednost, kar je vredna 50 milijonov krov, in Mestna hranilnica ljubljanska s svojim rezervnim fondom, ki znaša nad jeden milijon krov.

5. Varnost vloženega denarja obstaja nadalje zlasti še v tem, da ima ravnateljstvo oziroma upravnji odbor hranilnice natančno predpisano, do ktere višine sme na posestva ali hiše dovoljevati posojila. Te predpisane meje ne sme in ne more prekoraciči; toraj je vsaka izguba izposojenega denarja nemogoča.

6. Gotov denar in vrednostne papirje shranjuje Mestna hranilnica ljubljanska v blagajni, ktere ne more razdijeliti nobeden tat, nobeden požar. Ta blagajna je podoloma malo sobec ter obdaha krog in krog z debelim železjem, ki je vidljivo v cementne stene. Samo vrata te blagajne tehtajo 20 centov ali 2000 kilogramov ter so stala nad 4000 krov; zavrnitev okna pa so težke 15 centov.

Ker je tedaj denar v Mestni hranilnici ljubljanski tako varno spravljen, zato uživa ta hranilnica tudi splošno zaupanje ljudstva.

V to hranilnico nalajajo e. kr. sodišča in jerobi denar mladoletnih otrok in varovancev, župnička cerkev občine pa občinski denar.

Posebno veliko denarja dobiva ta hranilnica od Slovencov v Ameriki.

Do konca leta 1900 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko okoli 74,000 strank ogromno sveto nad 134 milijonov krov. S takimi številkami se pač ne more ponašati nobena krajevna "Sparkasa".

Velikansko je narasto stanje hranilnih vlog zlasti slednji dve leti — samo tekom treh mesecov se je vložilo že 9 milijonov krov.

Vložen denar obrestuje Mestna hranilnica ljubljanska po

4½ %

od sto ter pripisuje nevezdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vloženih obresti platičuje hranilnica iz svojega in glavljateljem ne računi.

Vložne kužice drugih denarnih zavodov se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Zato pa, rojaki, ki pošiljate denar v staro domovino, naložite ga pri Mestni hranilnici ljubljanski v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3.

Jedini zaupnik v Združenih državah je že več let tvrdka

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, O.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsek potnik, kateri potuje skoz New York v stari kraj ali pa iz starega kraja, naj obide.

PRVO SLOVENSKO - HRVATSKO GOSTILNO S PRENOŠILOM

August Bach,

137 Washington St., New York City
kjer bode dobro postrežen in na razpolago so vedno čista sobe za prenošenje. Dobra domača hrana.

Slovenci in Hrvati!

Naznanjam, da sem edini rojak v tem mestu, kjer imam Saloon prve vrste. Točim vedno izvratno "Chicago Sciss" pivo in naravna kalkornianska vina. Poleg tega go vsakemu rojaku na razpolago prav ukušno urejeno spalne sobe.

Svojim gostom, sem ob vsakej prilici na razpolago.

Svoj skojim

Danilo Radotovich, Berlin Bar

Telephone 2336.

Sek Lake City, Utah.

Kje je najbolj varno naložen denar?

Gotovo v slovenski

MESTNI HRANILNICI

v Ljubljani.

Prešernova (prej Slovana) ulica št. 3.

Zakaj? Zato:

1. Mestna hranilnica ljubljanska je pod javno kontrolo; njen občinski zastopnik, ki obstoje iz zastopnikov ljubljanskih mestničev in volilev vseh stanov, voli vsaka tri leta v pojmeni upravnemu odboru 20 mož in sicer polovico iz svoje sredine, drugo polovico pa direktno in sredino mestničev, točno hranilničev članov samih.

2. Ta hranilnica je tudi pod kontrolo cesarske deželne vlade; ta cesarska vlada odpoljila k sejam, v katerih dovoljuje hranilnici posojila, natančni opis bolezni v pismu, ako pram je bolnik od njega še tako odaljen. Njegova izkušenost v zdravljenju vam garantira, da Vas zamore ozdraviti in ako bolehati naj si bode na kateri koli akutni, kronični, zunajni ali notranjini bolezni, kakor tudi kateri koli moški, ali ženski spolni tajni bolezni.

Pisma pišite v materinskem jeziku ter ih naslavljajte edino le na sledeči naslov: "SLOVENSKO ZDRAVIŠČE"

Slovensko Zdravišče

V NEW YORKU

glavni zdravnik in ravnatelj

Dr. J. E. THOMPSON

Dr. THOMPSON je na zboru od več stotin

zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi,

brez da ga osebno pregleda; njemu zadostuje

natančni opis bolezni v pismu, ako pram je

bolnik od njega še tako odaljen. Njegova izkušenost v zdravljenju vam garantira, da Vas

zamore ozdraviti in ako bolehati naj si bode na

kateri koli akutni, kronični, zunajni ali notranjini bolezni, kakor tudi kateri koli moški, ali

ženski spolni tajni bolezni.

Pisma pišite v materinskem jeziku ter ih naslavljajte edino le na sledeči naslov:

"SLOVENSKO ZDRAVIŠČE"

DR. J. E. THOMPSON

342 West 27th St.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

Uradne ure so: Obdelavnički od 1 do 4 ure popolnoma.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisibodi v poročilih glavnega tajnika kakršno količino, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

GOSPOD MIRODOLSKI.

Spisal Josip Stritar.

(Dalje.)

Naravno torej, da je bilo po vrtu počez prepasani, po njih vrhovih gospoda Mirodolskega vse polno življenja, gibanja in petja. Prvi se je na njegovega vrtu oglašal ščinkovke spomlad, ko je bilo še drugod vse tisto in mortvo. Kosovo petje se je razlegalo po leti z njegovega vrtu daleč okrog po vsi dolini.

Poleg poštenega mačka bil je pri hriči Perun, zvesti čuvaj ponoči, podnevi gospodarju tovarisi.

Tajevje Perun ni imel posebno v čistu, zlasti ako so se mu videli sumitivi ali po obleki ali po vedenju. Ni bilo varno bližati se dvoru posebno ponoči; velik je bil Perun in krepak in ipel je ostre zobe. A s komur je enkrat prijaznega videl gospodarja, njemu se ni bilo bat Peruna. Z otroci je bil krotak in potprežljiv kakor jaguje, ko s Karo Mustafom živel je v trdnem prijetljivstvu.

Se z eno, imenito osebo nam je seznaniti in, upamo, tudi sprijaznit ćastitega brača. Imeniten je bil v resnici Kokodin, vid ti vsaj je bil, da se sam sebi silno imeniten zdi; nobeden v okolici ni tako veličastno, visoko pokoncu nosil žaričega plemenita podobnega grebena, nobeden se ni ponatal s tako dolgimi, tako ostrimi ostrogami — strah vsem sosednini petelinom; in kako modro stano visela dolga podbradka, tako ponosno ne nosi nobena gospa koralačnih uhanov; s svojim ostrom, srđitim pogledom imel je v strahu vse dvorišča; enkrat zakototati, z glavo zmajati je bilo dovolj — vse mu je bilo pokorno. Gorje pa porednemu peteliniku, ako se je Kokodin razsredil nad njim, ter jeno z jeno ob tla brusiti zakrivljenja svoja perutna peresa, breidkim sabljam podobna. Kara Mustafa, katerega ni mogel niti kaj trpeti, ni mu hodič rad pred obličejo, in Perun sam se ga je ogibal, kjer je mogel; se celo gospodarju, kadar sta se srečala, ni šel s poti, skoraj vselej se je moral gospodar ogniti, kar je rad storil dobrji gospod. Vedel se je oblastno, kakor da je njegovo vse to lepo domovje; tako moško, tako visoko prizvligajoč noge, ni stopal sam gospod Mirodolski! Prvi se je zjutraj Kokodin glas mogočno razlegel po tibi dolini. On je znamenje dajal, za njim se se oglašali drugi po vrtu, vsak po svoji moći. Po pravici torej je bil znani Kokodin po vsi dolini okvre in radi se ga ljudje vpleteli v govor. Pogosto se je čelo: Zgoden je, ali glasan je, ali pa tudi: Stopa, kakor mirodolski petelin.

Ako se nam je samo nekoliko posrečilo seznaniti prijaznega brača z gospodom Mirodolskim, ugane sam lahka, in ni nam treba obširno poročati, da je imel kašča prijatelj poleg imenovanih živali dve lepi kracivci v kleku, v posebnem oddelku iskrega koujka in uljak na vrtu.

Lepi so kraji z visokimi gorami, bistrimi jezeri in grmčimi slapovi, da le te slujejo po svetu okrog, in njih lepih glas vabi nebojno število srečnih ljudi v njihovo krilo. S takimi lepotami si se mogel ponosati kraj, kjer se je bil postavljal gospod Mirodolski. Dolinica ne preščoka; grički je dosegel, bolj mu raste poželenje, da bi gospod Mirodolski.

* * *

Kaj je sreča človeška? — Vsak brezen po njih, vsak leta za njim; vsak je išč v drugi podobi; ta si nabira blaga, ta blepi po časti in slavi. Večnosti, ki je dosegel, bolj mu raste poželenje, da bi postavljal gospod Mirodolski. Dolinica ne preščoka; grički je dosegel, bolj mu raste poželenje, da bi postavljal gospod Mirodolski.

DR. E.C. COLLINS.

Ustanovitelj.

Zdravnik se najbolje spoštuje po njegovem delovanju.
Od Dr. E.C. COLLINS-a
spisana knjiga.

ČLOVEK, NJEGOV
ŽIVLJENJE
IN ZDRAVJE.

je bila priznata od vseh ostalih zdravnikov, kod najboljša in najrazširješa do sedaj izdan in spisan zdravniških knjig. Razloži vani kako si zdravje ohraniti in kako se v slučaju bolezni ozdraviti.

Vsaki Slovenc naj bi imel jedno tako knjigo v svoji hiši, katero dobti povsem zaston. Pošte se samo 10 centov v zmanjšku za poštino in knjigo do dobrih bresplačno.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

RESNICA JE TO, KAR DOKAŽE IN PRIPOROČA!!

Samohvala naj nas ne oglašuje, ker priznana mnogobrojnih uspehov, zahvalnih in priporočilnih pisem naših rojakov vam jasno kaže pot po kateroj imate iti in katero se v bolezni obrniti, kjer Vam bodo poštena, gotova in hitra pomaga.

Berite nekoliko vrstic, javnega pripoznanja in priporočila.

Dragi mi zdavnjam Vam z največjim veseljem, da sem po Vaših zdravljih populacion ozdravil. Radi tega se Vam srčno zahvaljujem za tako hitro pomoč. V slučaju da me še kedaj kaka bolezen obiše, se budem zopet z zupanjem na Vam, ker sem se priprilan, da Vi za bolnike najbolj skrbite in se potrudite vsakega hotro ozdraviti. Valedi tega Vas vsem rojakom najtopleje priporočam. Sprejmite moj hvalični pozdrav.

ANTON FINK, Box 195, St. Marys, Pa.

Taki zahvalni in priporočilni pisem dobre zdravniki The Collins N. Y. Medical Institute na stotine vsake dan. In zakaj? Ker slavni in svetovni zdravniki The Collins N. Y. Medical Institute ne uporabljajo samo našijo znanost in skošnje ampak delajo z dobrim srcem in sočutjem, ter store svoje na najboljše, da vsakemu bolniku v najkratšem času in najmanjšimi stroški zdravi. Tudi istim bolnikom, kateri so poskušali z mnogo drugimi nevečili in neiskrenimi zdravnikov, kateri so njih stanje namesto zboljšali se bolj poslabšali ter na vse zdravljih nad njimi obupali naši zdravniki hitro, gotovo in v kratkem pomagajo. Nekat dobreza znači je znanje. Izvezani zdravniki od The Collins N. Y. Medical Institute spoznajo vsako bolezni dobro, to natanko precejšje ter takoj pravilno, z najboljšimi zdravili zdravijo, tako da vsacemu pomagajo, kdor jim zaupa ter verodostojno, cilj dosegajo. V sledi tega se ne ozirajo na prazne in vabljive objave raznovrstnih zdravnikov, kateri se stejajo med iskušene, a se hujšajo še le nad Vami, niti na prakticirati, od katerih se niste nikdar niti silčali in katerih znanost je jasno kratka. Od takih zdravnikov ne morete prizakovati niti dobrevne ter se pazite predno se na take zanjki vijete.

Ako trpiš na starej ali novej, bolezni, kramen, kramen, možek ali ženske, naravnii ali tajni, slabii krvii, nepravilnej prebavi, zelodneje bolezni, glavobol, prehlajenju, hripostiu, reumatizmu, naduhli ali jetki. Ali bolezni pljuje, jetri, srca, glavi, nosu, čiščenju, notranju ali manj kožni bolezni in t.d. vprašajte za svet zdravnike od The Collins N. Y. Medical Institute kateri Vam bodo drago volje in bresplačno najboljši zdravili.

Ako stanejete bližje pripriti cesivo, ako ste oddaljeni, opisite bolezen prav natanko ter naslovite pisma na vrhovnega zdravnika, Dr. E. E. Hyndman M. D. of

The Collins New York Medical Institute

140 W. 34th Street - New York, N. Y.

Uradne ure za osebni obiske so: Vsaki dan od 10 do 5 popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 popoldan,

vsaki torej in petek zvečer od 7 do 8 ure zvečer.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.

Direktna črta

do Havre, Pariza, Švice, Inštituta in Ljubljane.

Ekipes parnikov so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka "LA SAVOIE" na dva vijaka "LA LORRAINE" na dva vijaka "LA TOURNAINE" na dva vijaka

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI

POZOR ROJAKI</p